

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและปัญหาในการวิจัย

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกสังคมของมนุษย์ การศึกษาทำให้มนุษย์มีการพัฒนา ทั้งทางด้านสังคมและจิตใจที่ซับซ้อน ซึ่งในปัจจุบัน เป็นยุคที่วิทยาการในทุก ๆ ด้านของสังคมมนุษย์ เจริญขึ้นเป็นอย่างมาก การศึกษาจึงยิ่งทวีความสำคัญขึ้นเป็นเงาตามตัว สำหรับในประเทศไทย ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ ความต้องการบุคคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น¹

ปัจจุบันการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นมา ได้รับความสนใจ จากบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือพนักงาน ขององค์กรต่างๆทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนตระหนักดีว่า การมีโอกาส ได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก ย่อมจะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อีกทั้งตัวองค์กรเอง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาลหรือภาคเอกชน ต่างก็ต้องการบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะเพิ่มศักยภาพในองค์กรนั้น ๆ

¹ _____, "ปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อยกระดับการศึกษาหรือการค้า" หนังสือ

ในการศึกษาระดับปริญญาโท นั้น การศึกษาในสาขาทางสังคมศาสตร์ กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากบุคคลทั่วไป สืบเนื่องจากในปัจจุบัน ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง ทำให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนมีความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร สังคมศาสตร์² และการพัฒนา เพื่อวางแผนและพัฒนางานองค์กรให้เจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาของประเทศ ซึ่งเต็มไปด้วยการแข่งขันกันอย่างเสรีของโลกในยุคปัจจุบัน

ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในเขตภาคเหนือ ก็เช่นกัน พบว่า บุคคลากรในด้านต่าง ๆ มีความตื่นตัวต่อการศึกษาในระดับปริญญาโทค่อนข้างสูงและในปี 2533 ทางคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เปิดการสอนในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นอีก 2 สาขาวิชา อันได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ และสาขาวิชาพัฒนาสังคม จากเดิมที่เปิดสอนแล้ว 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์และสาขาวิชาการเมืองการปกครอง ซึ่งทำให้คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการสอบระดับปริญญาโททุกสาขาวิชา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาโททางสังคมศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อออกไปรับใช้สังคมที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งก็ได้รับความสนใจอย่างมากจากประชาชนในอำเภอเมือง เชียงใหม่ ประกอบกับทางคณะสังคมศาสตร์ได้เปิดการสอนระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจและสาขาวิชาการเมืองการปกครองในวันเสาร์และวันอาทิตย์ (ภาคพิเศษ) ยิ่งทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนสามารถทำการเรียนและปฏิบัติงานตามปกติในเวลาเดียวกัน โดยไม่ต้องเสียโอกาสทางการงานแต่อย่างใด

² อารง ช่อไม้ทอง, นิด้า เอ็ม บี เอ (กรุงเทพฯ:สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์, 2535), หน้า 5

ความสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในคณะสังคมศาสตร์ของประชาชนที่เพิ่มขึ้น สามารถสังเกตได้จากสถิติจำนวนผู้สมัครสอบเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาต่างๆ ของคณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533-2535 ดังตารางข้างล่าง

สาขาวิชา	ผู้สมัครสอบ			จำนวนรับเข้าศึกษา		
	ปี 2533 (คน)	ปี 2534 (คน)	ปี 2535 (คน)	ปี 2533 (คน)	ปี 2534 (คน)	ปี 2535 (คน)
- ภูมิศาสตร์ (ภาคปกติ)	24	15	18	20	20	24
- การเมือง- การปกครอง (ภาคปกติ)	79	67	52	10	10	10
- เศรษฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ)	106	101	126	30	30	30
- พัฒนาสังคม (ภาคปกติ)	27	127	114	10	10	10
- บริหารธุรกิจ (ภาคพิเศษ)	366	554	777	40	40	40
รวม	678	929	1210			

ที่มา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หมายเหตุ : สาขาวิชาบริหารธุรกิจและสาขาเศรษฐศาสตร์ ได้แยกเป็นคณะบริหารธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์ในปี 2536

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และทัศนคติต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ภาควิชาต่างๆในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้ประกอบการวางแผนระยะสั้นและระยะยาว ในการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความต้องการของประชาชน ในการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
3. เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนในแต่ละสาขาวิชา จำแนกตามอาชีพ
4. เปรียบเทียบทัศนคติของประชาชน ในผลประโยชน์ที่คาดหวังและเป้าหมายของการศึกษา จำแนกตามอาชีพ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากประชาชน 4 กลุ่ม ซึ่งทำงานหรือศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ อันได้แก่ กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยพายัพ กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มพนักงานและลูกจ้างในธุรกิจเอกชน และกลุ่มเจ้าของกิจการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบความต้องการศึกษาต่อของประชาชน ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ในระดับปริญญาโท ในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ทราบทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
3. เพื่อให้ภาควิชาต่าง ๆ ของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะได้เตรียมแผนการขยายการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ในอนาคต